

de Kamer

SEPTEMBER 2004

Verkeersveiligheid

Belga pictures

VOORWOORD

Brussel, 1 september 2004

Beste lezer,

U hebt nummer 4 van het infomagazine van de Kamer in handen. Zoals u weet, willen we op een verstaanbare wijze de kameractiviteiten verslaan. Onze redactie weet niet echt of de info laagdrempelig genoeg is. In het vorige nummer riep ik op om de redactie op de hielen te zitten. Ik hernieuw dus die oproep.

Nummer 4 geeft een beeld van de werking van de Kamer in de periode van februari tot juli 2004. Het is uiteraard een onvolledig beeld. Als u meer wil weten over de Kamer is onze website een aanrader. Overigens kunt u daar ook de vorige nummers raadplegen. En als u dat nog onvoldoende lijkt, kunt u bij onze PR-dienst een begeleid bezoek boeken.

De regionale en Europese verkiezingen hebben via het systeem van de opvolgers de bezetting van de Kamer veranderd. Die «stoelendans» was geen te fraai gezicht. Vandaag zijn 52 kamerleden opvolger of vervanger van een verkozen kamerlid of minister. Dit verzwakt in mijn ogen onze volksvertegenwoordiging. In de pers heb ik duidelijk gezegd dat de regionale en federale verkiezingen veel beter op dezelfde dag plaatsvinden. Ik werk mee aan een kieshervorming om zulke toestanden in de toekomst te vermijden.

De werkzaamheden van de Kamer starten half september 2004

Wanneer dit nummer verschijnt, zal het parlementaire jaar in de Kamer gestart zijn. Volgens de Grondwet begint het parlamentsjaar de tweede dinsdag van oktober. Maar de Kamer keurde een voorstel tot grondwetsherziening goed om het parlamentsjaar aan te vatten de tweede dinsdag van september (de Senaat moet het voorstel nog goedkeuren). De leden willen dat de Kamer in september in actie treedt vermits de regering en de rest van de Belgische maatschappij dan ook terug in actie komen.

Debat over de vergrijzing

De Kamer heeft het o.a. over de vergrijzing. Iedereen weet dat de bevolking ouder wordt. Gelukkig leven we langer, maar er komen weinig jonge mensen via geboorte of immigratie bij. Dat stelt ons voor belangrijke uitdagingen zoals de toename van de gezondheidskosten en de betaalbaarheid van de pensioenen. De regering moet verstrekkende en niet altijd prettige maatregelen nemen en die moeten steunen op een stevige parlementaire meerderheid. In een dergelijk belangrijk debat over de toekomst van vele van onze burgers moet de volksvertegenwoordiging haar zeg hebben. De ad hoc-commissie sociale zaken bereidde dit debat goed voor.

Regeringsverklaring van premier Verhofstadt

Wellicht de tweede dinsdag van oktober maar mogelijk vroeger, zal de regering bij monde van eerste minister Verhofstadt zoals ieder jaar een verklaring in de Kamer afleggen over het regeringsbeleid tijdens het parlamentsjaar 2004-2005. Dit is een belangrijk politiek moment, want dan weten we hoe de regering een reeks politieke problemen wil oplossen. Op die regeringsverklaring volgt een debat en op het debat een vertrouwensstemming: de verschillende politieke groepen bepalen dan hun houding.

En nadien: de begroting 2005

Een ander belangrijk debat dat de Kamer tot het einde van het jaar zal bezighouden is het begrotingsdebat over het begrotingsjaar 2005. Elk jaar in oktober dient de federale regering de begroting van het volgende jaar in bij de Kamer. En elk jaar bespreekt de Kamer - en alleen de Kamer - die begroting.

In nummer 3 van het magazine belicht te de redactie hoe de Kamer tewerk gaat om de begroting, dus de uitgaven en de inkomsten (belastingen) van de federale staat, goed te keuren.

Met een nog steeds herstellende economie en onvoorzienbare oliepijzen zal het niet makkelijk zijn om de eindjes aan elkaar te knopen. Welke maatregelen de regering wil nemen (snoeien in de uitgaven of meer inkomsten via belastingen of een combinatie van beide), zal blijken tijdens de behandeling van de programmawet die dan ook besproken wordt. Een echte programmawet groepeerde alle maatregelen die voor de uitvoering van de begroting nodig zijn.

Er ligt ook nog wetgevend werk te wachten

In elke commissie liggen er vele wetsontwerpen en -voorstellen op behandeling of afwerking te wachten. Ik kan ze niet allemaal opsommen. De commissie Justitie wil o.a. de voorstellen over de rechtspositie van de gevangenen eerstwekens afwerken.

Intussen moeten de kamerleden het regeringswerk verder controleren

De kamerleden zullen bat terijen schriftelijke en mondelinge vragen stellen aan de regering die telkens moet antwoorden. Tijdens het vorige parlementaire jaar stelden de leden maar liefst 3185 mondelinge en 2300 schriftelijke vragen.

En dan zijn er ook nog de bijzondere taken

Zo zal ik met een parlementaire delegatie tijdens de herfstvakantie een bezoek brengen aan onze collega's in Bulgarije en Roemenië. Daarna volgt Turkije.

Bijna dagelijks ontvang ik ambassadeurs en buitenlandse regeringsleden. En er gaat geen week voorbij zonder een bezoek van een buitenlandse parlementaire delegatie.

U ziet het, er ligt heel wat werk in het verschiet. Daarover verhalen we in het volgende nummer.

Herman De Croo
Voorzitter

van de Kamer van volksvertegenwoordigers

I N H O U D

	De lange weg naar veilig verkeer	4
	Gemeenten krijgen meer armslag	
	Administratieve sancties	9
	Familierecht	
	Interview met Guy Swennen en Melchior Wathelet	10
	Minder gerommel tussen gerecht en pers	
	Bescherming bronnengeheim journalisten	13
	Nieuwe gezichten in de Kamer	15
	Nieuwe gezichten in de federale regering	15
	De prijs van de democratie	
	Over de begroting van de Kamer	16
	Kaarten op tafel	
	Parlementsleden moeten hun vermogen en mandaten aangeven	18
	Afschaffing doodstraf verankerd in de Grondwet	19
	Globalisering	
	Interview met Dirk Van der Maelen	20
	De website van de Kamer	23
	Vraag & antwoord	26
	Uitbreiding moederschapsverlof	27
	Evenementen in de marge	28

De lange weg naar veilig verkeer

De nieuwe verkeerswet

09/07/02

De regering dient het «wetsontwerp houdende verschillende bepalingen inzake verkeersveiligheid» bij de Kamer in.

Het wetsontwerp legt de grote lijnen vast. Het voorziet o.a. in de invoering van vier categorieën van verkeers-overtredingen. Welke overtredingen in welke categorie worden ondergebracht, staat niet in het wetsontwerp. Dat legt de regering vast in een koninklijk besluit.

18/12/02

De Kamer keurt het wetsontwerp goed.

23/01/03

De Senaat keurt het wetsontwerp goed.

07/02/03

De Koning bekrachtigt de wet en kondigt ze af.

25/02/03

Het Belgisch Staatsblad publiceert de wet van 07/02/2003.

31/12/03

Het Belgisch Staatsblad publiceert het koninklijk besluit van 22/12/2003 «tot aanwijzing van de zware overtredingen per graad...».

01/03/04

De verkeerswet treedt in werking.

20-21/03/04

Tijdens de Ministerraad in Oostende stuurt de regering de verkeerswet bij.

30/04/03

Het Belgisch Staatsblad publiceert het koninklijk besluit van 26/04/2004 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22/12/2003.

Op 1 maart van dit jaar is de zogeheten verkeerswet in werking getreden. Bestuurders die in de fout gaan, worden niet langer achter de tralies gegoooid, behalve in een beperkt aantal gevallen zoals vluchtmisdrijf, rijden zonder verzekering of rijbewijs... Voortaan kunnen ze een rijverbod krijgen van één tot drie maanden. Of verplicht worden opnieuw een rij-examen af te leggen. Of een zware boete moeten betalen, waardoor ze getroffen worden waar dat het meest pijn doet: in hun portemonnee. Met deze wet wilden de regeringspartijen en de parlementsleden het aantal verkeersdoden tegen 2010 halveren. Jaarlijks komen in België 1400 mensen om in het verkeer.

Maar de hoge boetes lokten felle reacties uit. De CD&V en het Vlaams Blok zegden ronduit neen aan de superboetes. Kamerlid Philippe Monfils (MR) diende een wetsvoorstel in om te komen tot gerichtere straffen en lagere boetes. De automobilistenvereniging Touring zette een stickeractie op «Superveilige wegen ja, superboetes neen». De vzw Ouders van Verongelukte Kinderen reageerde verontwaardigd: «Dit gaat niet om superboetes, dit gaat om mensenlevens», aldus voorzitter Vande Walle. Tijdens de tweedaagse ministerraad van 20 en 21 maart in Oostende besliste de regering om de verkeerswet op een aantal punten bij te sturen.

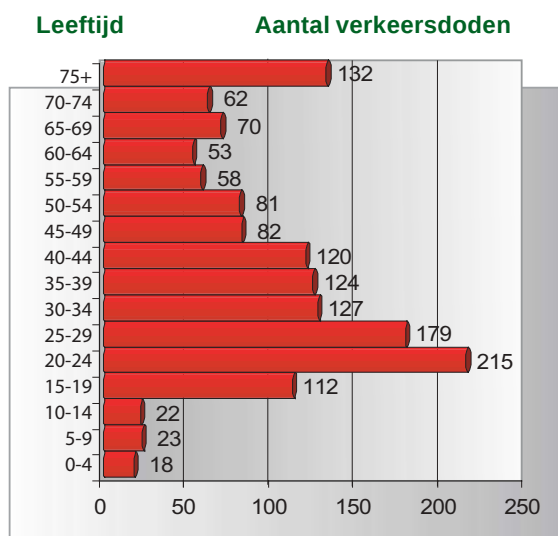

Jaarlijks 1400 doden op onze wegen

Autowrakken aan de rand van de weg. Een gekantelde motor. Een verwrongen fiets. Ziekenwagens die zwaargewonden wegvoeren. De politie die de schade opmeet. Het zijn helaas dagelijkse taferelen geworden. Echt verwonderlijk is dat niet. Het verkeer is op dertig jaar tijd verdrievoudigd. Steeds meer mensen hebben een auto en bovendien gebruiken ze hun auto ook veel meer. In 1980 waren 3.158.737 Belgen eigenaar van een personenwagen. In 2001 was dat aantal opgelopen tot 4.739.850. Dat is een stijging met maar liefst 50%. In 1980 legde de Belg gemiddeld 11.696 km per jaar af met zijn auto. In 2001 was dat 15.029 km per jaar. Dit is een stijging van 28,5%. Jongeren tussen 16 en 25 jaar betalen een uitermate hoge tol aan dit toenemende verkeer. In 2001 was 48% van alle bromfietzers die in het verkeer omkwamen of ernstig gewond raakten tussen 16 en 21 jaar. Van alle autobestuurders die omkwamen of zwaar gewond raakten was 39% tussen 18 en 29 jaar. Economen hebben berekend dat verkeersongevallen het nationale inkomen met 2 percent naar beneden halen. Redenen te over dus om van verkeersveiligheid een politieke prioriteit te maken.

Verkeersdoden in 2001

In 2001 vielen er in België 1486 verkeersdoden. 74% van de slachtoffers waren mannen.

Bron: BIVV
statistieken 2001
gegevens NIS

Alle overheden zijn betrokken

Wetenschappelijk onderzoek leert ons dat aangepast rijgedrag, de manier waarop voertuigen worden gebouwd en uitgerust, en de manier waarop wegen worden aangelegd en bewegwijzerd het aantal doden en gewonden op onze wegen drastisch kunnen doen verminderen. Er is dus een belangrijke taak weggelegd voor de overheid. Of beter: de overheden, want verkeersveiligheid is een bevoegdheid die verspreid ligt bij verschillende overheden. De manier waarop voertuigen worden gebouwd en uitgerust is een zaak van Europa. De Europese Unie legt normen op aan de autoindustrie. De aanleg en bewegwijzering van de wegen is een bevoegdheid van de gewesten en de gemeenten. Het verkeersreglement en de straffen voor verkeersovertredingen zijn een bevoegdheid van de federale overheid. Met de nieuwe verkeerswet heeft de federale regering aangetoond dat verkeersveiligheid voor haar inderdaad een toprioriteit is.

Nieuwe verkeerswet

De nieuwe verkeerswet, die op 1 maart 2004 in werking trad, voerde vier categorieën van overtredingen in.

Gewone overtredingen zijn die welke men begaat zonder anderen in gevaar te brengen. Bijvoorbeeld een parkeerovertreding die geen bijzondere hinder of gevaar veroorzaakt.

Zware overtredingen – we onderscheiden drie categorieën – zijn die welke andere weggebruikers in gevaar brengen. We geven u per categorie een paar voorbeelden. Voor een volledig overzicht van de overtredingen per categorie surft u naar www.verkeerswet.be. U vindt er ook een overzicht van de sancties voor rijden onder invloed.

Zware overtreding van de eerste graad

- Een snelheidsovertreding van 10 km/u of meer maar minder dan 20 km/u buiten de zone 30.
- Parkeren op een halteplaats van een tram of een bus, of een parkeerplaats voor personen met een handicap zonder speciale kaart.

Zware overtreding van de tweede graad

- Een snelheidsovertreding van 10 km/u of meer in zone 30 of in een schoolomgeving.
- De voorrangregels niet in acht nemen.

Zware overtreding van de derde graad

- Een snelheidsovertreding van 20 km/u of meer in zone 30 of in een schoolomgeving.
- Niet ingaan op de bevelen van een bevoegd persoon.

Cruise control

In de lente van 2004 debatteerden de kamerleden over de kruissnelheidsregelaar en de intelligente snelheidsbegrenzer. De directe aanleiding hiertoe was een reeks ongevallen waarbij zware vrachtwagens betrokken waren. Onmiddellijk gingen er stemmen op om 'cruise control' of kruissnelheidsregelaars, ten minste voor vrachtwagens, te verbieden. De kamerleden besloten het debat te verruimen tot intelligente snelheidsbegrenzers. Een intelligente snelheidsbegrenzer zorgt ervoor dat de snelheid van wagens voortdurend wordt aangepast aan de geldende snelheidsbeperking.

Zoals wel vaker gebeurt, gingen de kamerleden te rade bij deskundigen. Ze vroegen de mening van alle

betrokken partijen: het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid (BIVV), de federatie van auto- en rijwielconstructeurs (Febiac), verschillende landelijke en gewestelijke federaties van transportbedrijven (Febetra, Sav...), de verenigingen van automobilisten (Touring, de Vlaamse Automobilistenbond...), de federatie van verzekeringsmaatschappijen en die van autocarbedrijven.

Uit die bevragingronde bleek dat cruise control verbieden geen oplossing is. Bij onze noorderburen wordt cruise control wellicht eerlang verplicht om milieuredenen. Bij een constante snelheid is er meestal minder brandstofverbruik en dus minder milieuvuiling. Een verbod op cruise control zou Eu-

Soorten overtreding	Onmiddellijk te betalen ¹	Boete ²	Verval van recht tot sturen
Gewone overtreding	€ 50	Van € 55 tot € 1375	Neen ³
Zware overtreding van de eerste graad	€ 150	Van € 275 tot € 1375	Is mogelijk
Zware overtreding van de tweede graad	€ 175	Van € 275 tot € 2750	Is mogelijk
Zware overtreding van de derde graad	€ 300 ⁴	Van € 550 tot € 2750	8 dagen verplicht (tot maximum 5 jaar)

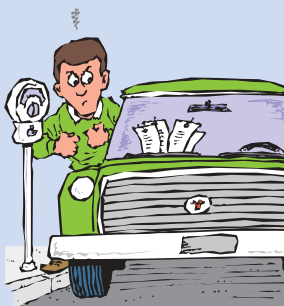
¹ Dit is een bedrag dat de politie aan de overtreder voorstelt te betalen binnen vijf dagen.

² In geval van recidive bij zware overtredingen worden de boetes verdubbeld.

³ Wel mogelijk in geval van recidive na drie veroordelingen.

⁴ Alleen indien de overtreder geen woon- of verblijfplaats heeft in België.

(Te) hoge boetes?

PRO

- De hoge boetes zijn een 1ste stap naar veiliger verkeer.
- Wie eenmaal een hoge boete heeft gehad, zal zijn rijgedrag aanpassen.
- Op termijn zullen de superboetes dan wel overbodig worden.
- Een kleine groep bestuurders lapen het verkeersreglement systematisch aan hun laars. Voor hen moeten de hoge boetes behouden blijven.

CONTRA

- Er is geen logisch verband tussen de ernst van de overtreding en de hoogte van de boete.
- De hoge boetes zijn een verkapte belasting.
- Iedereen begaat wel eens een overtreding. De hoge boetes zijn een drama voor mensen met een laag inkomen.
- De overheid moet de pakkans vergroten en meer investeren in wegeninfrastructuur.

Administratieve afhandeling van de lichtste overtredingen

Overtredingen inzake betalend parkeren, beperkte parkeertijd en het gebruik van parkeerplaatsen voorbehouden aan bewoners verdwijnen uit de strafwet. Zij worden afgehandeld door de gemeenten.

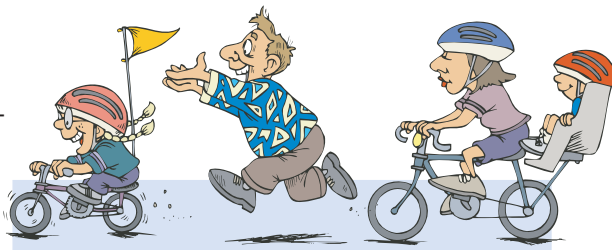
ropees dus niet haalbaar zijn. Uit de bevraging bleek ook dat het moeilijk is om bij een ongeval aan te tonen of de kruissnelheidsregelaar ingeschakeld was of niet. Een vertegenwoordiger van Volvo Trucks verklaarde dan weer dat zelfs de meer geavanceerde vormen van cruise control (met een radarsysteem om voorliggers en invoegende voertuigen te detecteren) niet altijd behoorlijk functioneren bij een snelheid van meer dan 80 kilometer per uur. Als men echter weet dat de meeste systemen op 90 kilometer worden afgesteld ...

De regering, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de wet, nam al deze argumenten in overweging en besliste uiteindelijk om cruise control in bepaalde omstandigheden te verbieden, o.a. bij wegwerkzaamheden op autosnelwegen. Tot slot keurde de kamercommissie en vervolgens de voltallige Kamer een resolutie (zie kader op pag. 8) goed waarin ze de problematiek van cruise control schetsten, maar waarin ze vooral aandrongen op een verregaand onderzoek naar de oorzaken van verkeersongevallen.

Ministers hebben een voorbeeldfunctie

In een andere resolutie beklemtoonden de kamerleden dat ministers en hooggeplaatste ambtenaren een voorbeeldfunctie hebben. Daarom stelden ze aan de regering voor om de wagens van de ministeriële kabinetten en de federale overheidsdiensten in de toekomst met een intelligente snelheidsbegrenzer te laten uitrusten.

Interparlementaire conferentie over verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid hoort ook op de Europese agenda thuis. De Europese Unie, die sinds 1 mei 2004 vijftientig lidstaten en meer dan 450 miljoen inwoners telt, noteert jaarlijks 50.000 verkeersdoden.

Op initiatief van het Zweedse Parlement vond in mei van dit jaar in Stockholm een conferentie over verkeersveiligheid plaats. Voor België namen Francis Van den Eynde (kamerlid voor het Vlaams Blok en voorzitter van de kamercommissie Infrastructuur), Jos Ansoms (CD&V-kamerlid en

auteur van een groot aantal wetsvoorstellen ter bevordering van de verkeersveiligheid) en Jean-Marie Dedecker (VLD-senator en voorzitter van de senaatscommissie bevoegd voor verkeerswetgeving) aan de conferentie deel.

Resolutie

Een resolutie is een tekst waarin een aantal parlementsleden, als vertegenwoordiger van het volk, een standpunt uiteenzetten of aan de regering vragen haar beleid in een of andere richting te sturen. Een resolutie is geen wet. De regering is niet verplicht er rekening mee te houden, maar moet daarover wel verantwoording afleggen aan het Parlement.

Met nauwelijks zes doden per 100.000 inwoners vervullen Zweden, Nederland en het Verenigd Koninkrijk een voorbeeldfunctie inzake verkeersveiligheid. Zweden is ronduit het verkeersveiligste land en dat is zeker een verdienste van de Zweedse overheid. In 1997 schreef het Zweedse Parlement zijn visie op het verkeer neer in zijn zogenaamde «programma visie nul». De politici wilden daarmee duidelijk maken dat nul doden en zwaargewonden de doelstelling moet zijn. De Zweedse overheid investeerde met voorrang in vrijliggende fiets- en voetpaden, in rotondes, in onbewaakte camera's voor snelheidscontrole, in de uitrusting van voertuigen met intelligente snelheidsbegrenzers, in bewustmakingscampagnes... België scoort qua verkeersslachtoffers minstens dubbel zo slecht als Zweden. Maar landen zoals Griekenland en Portugal doen het nog slechter.

De voornaamste conclusie van deze conferentie was dat repressie geen wondermiddel is om de verkeersveiligheid te verhogen. Er moet ook veel aandacht worden besteed aan de uitrusting en profilering van voertuigen en aan infrastructuur. Nieuwe wetgeving kan nuttig en noodzakelijk zijn. De grote uitdaging bestaat erin ze te doen naleven. ■

Interessante websites

- www.verkeerswet.be
- www.wegcode.be
- www.bivv.be

Gemeenten krijgen meer armslag

Kleine overlast zoals sluikstorten, graffiti, nachtlawaai, kan het leven in wijken en gemeenten erg verzuuren. Daarom wijzigden de kamerleden en senatoren begin dit jaar de gemeentewet. Hierdoor kunnen de gemeenten een aantal gevallen van kleine overlast zelf bestraffen. Een meerderjarige overtreder kan een boete krijgen tot 250 euro. Jongeren vanaf 16 jaar kunnen tot 125 euro moeten neertellen. Wie zijn overtreding betwist, kan in beroep gaan bij de politierechtbank of de jeugdrechtbank.

Wat verstaat de wetgever onder kleine overlast? Het betreft kleine strafbare feiten zoals geluidsoverlast, nachtlawaai, graffiti, sluikstorten, agressief gedrag, kleine vernielingen, agressieve bedelarij, bedreigende en massale samenscholingen, fysiek geweld in het openbaar vervoer, gevaarlijk rijden...

Door de overbelasting van het gerecht duurde het vroeger bijna altijd meerdere maanden vooraleer kleine misdrijven behandeld werden. Bovendien beslisten de parketten vaak de klacht niet te vervolgen. Voor de politiemensen was deze situatie niet motiverend. Bij de burger ontstond er een gevoel van straffeloosheid.

Voortaan kunnen de gemeenten zelf optreden. De voorstanders van de nieuwe werkwijze stellen dat de gemeentelijke overheden dichterbij de mensen staan dan de gerechtelijke overheden. De gemeente weet dus beter welke situaties wraak veroorzaken en waar er een gevoel van onveiligheid leeft.

Toch viel er tijdens het debat in de Kamer ook kritiek te horen. CD&V-kamerlid Dirk Claes vroeg zich af of de gemeentelijke ambtenaren wel voldoende opgeleid zijn om een onderzoek te voeren. Joseph Arens (cdH) zei te betreuren dat de federale overheid taken overhevelt naar de gemeenten zonder de gemeenten hiervoor het nodige geld ter beschikking te stellen. Jacqueline Galant (MR) gaf toe dat de praktische uitvoering van de nieuwe wet op termijn geëvalueerd moet worden. ■

Familierecht

De Kamer van volksvertegenwoordigers heeft 11 vaste commissies. Daarnaast zijn er een aantal bijzondere commissies. Vaste commissies kunnen subcommissies oprichten. Een van die subcommissies is de subcommissie Familierecht. Ze zag het levenslicht na de verkiezingen van mei 2003. Werkten de kamerleden voordien dan niet rond familierecht? Toch wel, maar dat gebeurde in de commissie Justitie. Waarom was er dan een aparte subcommissie nodig? En wat staat er zoal op de agenda? We vroegen het aan Guy Swennen (sp.a-spirit), voorzitter van de subcommissie, en Melchior Wathelet, lid van de subcommissie voor de partij cdH.

G. Swennen: Onze samenleving is de voorbije jaren enorm veranderd en onze wetgeving is onvoldoende aangepast aan de nieuwe werkelijkheid. Tijdens de vorige legislatuur besteedde de commissie Justitie veel aandacht aan de gerechtelijke hervormingen, onder meer ingevolge de zaak Dutroux. Op het vlak van familierecht zetten we wel een aantal belangrijke stappen vooruit, maar toch is er een serieuze inhaalbeweging nodig. Daarom hebben we een subcommissie opgericht die zich alleen met familierecht bezighoudt. De subcommissie telt maar negen leden, daar waar een commissie zeventien leden telt. Daardoor verloopt de dialoog gemakkelijker. De subcommissie bereidt alles grondig voor en gaat

dan met een standpunt naar de commissie Justitie, die erover stemt.

Wat zijn de belangrijkste problemen in het familierecht vandaag?

G. Swennen: Het is een hele lijst. De subcommissie buigt zich nu al een half jaar over het probleem van de afstamming. Het gaat over de vraag: wie is de wettelijke vader en moeder. Als een kind geboren wordt, is de echtgenoot van de moeder automatisch de wettelijke vader. Ook al leeft de moeder al lange tijd niet meer bij haar echtgenoot en heeft ze al jaren een andere relatie. Wanneer vandaag een kind geboren wordt binnen 300 dagen na een echtscheiding, gaat de wetgever ervan uit dat het nog een kind uit dat huwelijk is. We zouden die periode van 300 dagen nu willen laten ingaan op de datum van de feitelijke scheiding, en niet meer de dag waarop de rechter de echtscheiding uitspreekt. Maar dan moet de wetgever ook precies vastleggen

wat we zullen verstaan onder feitelijke scheiding. Betekent dat, dat de echtgenoten officieel op een verschillend adres wonen? Het is in het belang van het kind dat dit goed geregeld wordt. Het kind moet weten wie zijn wettelijke vader is. Het volgende punt dat we zullen aanpakken is het echtscheidingsrecht. Dat moet dringend soepeler en menselijker worden. Vandaag zijn er maar twee mogelijkheden voor koppels die niet in onderlinge overeenstemming uit elkaar gaan. Na twee jaar feitelijke scheiding kan een van de twee partners de echtscheiding aanvragen, maar die persoon heeft

dan automatisch schuld. Daarnaast is er de echtscheiding waarbij de ene partner bewijst dat de andere een fout heeft begaan. De vraag die zich stelt is: waarom moet er sprake zijn van een fout als twee mensen het niet meer met elkaar zien zitten? Of ook: als men twee jaar getrouwd is en de ene partner begaat een fout, moet die dan levenslang onderhoudsgeld betalen? Dat zijn fundamentele vragen.

Ook het co-ouderschap eist onze aandacht op. Er is de problematiek van de nieuw samengestelde gezinnen, van de samenwoners, van het draagmoederschap, de adoptie door homokoppels ... Werk voor jaren dus.

De adoptie door homokoppels zal ongetwijfeld voor een levendig debat zorgen. De partijen zitten niet echt op één lijn.

G. Swennen: Dat klopt. Wij vinden dat er geen enkele reden is om mensen ongelijk te behandelen als het over adoptie van kinderen gaat. Het feit dat homokoppels geen kinderen kunnen adopteren, is een vorm van discriminatie. Dat moet ophouden, wij willen volledige gelijkheid.

Volgens u kan een kind net zo goed worden opgevoed door twee mama's of twee papa's?

G. Swennen: Inderdaad. Veel mensen denken dat als twee mannen een kind opvoeden, de kans groot is dat dit kind ook homoseksueel zal zijn. De feiten tonen aan dat dit niet klopt. Vroeger, toen bijvoorbeeld een vader vroeg stierf, gebeurde het dat de kinderen werden opgevoed door hun moeder en tante. Niemand maakte daar toen een probleem van. Trouwens, een lesbisch koppel kan vandaag wel een kind krijgen. Maar juridisch gezien heeft dat kind dan alleen een band met de biologische moeder. De andere moeder, die misschien jaren voor het kind heeft gezorgd, heeft juridisch geen enkele band met het kind. Dat zijn onmogelijke toestanden en daar moet zo snel mogelijk een einde aan komen.

*Guy Swennen (sp.a-spirit),
voorzitter
van de subcommissie Familierecht*

«De wetsvoorstellen die we schrijven, komen grotendeels voort uit verontwaardiging over aspecten van ons recht die niet meer aangepast zijn.»

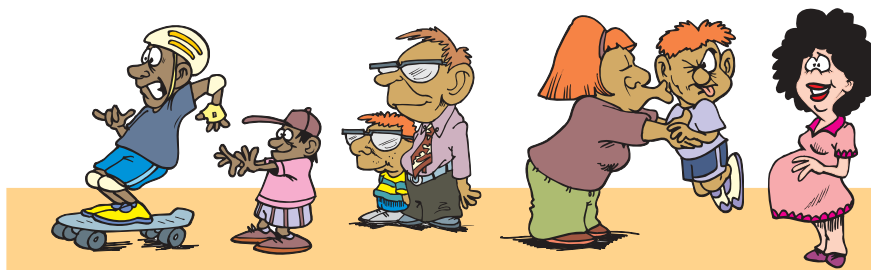
*Melchior Wathelet (cdH),
lid van de subcommissie Familierecht*

«Aan politiek doen betekent overtuigen, zich niet altijd schikken naar een meerderheid.»

M. Wathelet: Ik zie dat toch wel anders. Discrimineren betekent dat je dingen die gelijk zijn verschillend behandelt. Welnu, een homokoppel is geen heterokoppel. In feite is de huidige wetgeving trouwens ook discriminerend. Twee mannen kunnen samen nooit een kind verweken, een lesbisch koppel kan wel een kind krijgen. Natuurlijk kan men een vrouw niet verhinderen «in haar eentje» een kind te krijgen. Anderzijds weet ik ook dat een heterokoppel op zich geen garantie vormt voor een goede opvoeding. Er zijn genoeg gevallen gekend van kindermishandeling. Om die reden zijn trouwens de diensten voor kinderscherming opgezet. Maar de wet moet een algemene, abstracte norm blijven. Het komt erop aan gelijke kansen te creëren voor alle kinderen. Elk kind heeft recht op de best mogelijke opvoeding. Dat is mijn visie en daarom pleit ik ervoor om geen adoptierecht toe te kennen aan homokoppels. Sommigen verwijzen naar «wetenschappelijke» studies uit de Verenigde Staten, maar we weten allemaal dat je altijd wel studies vindt die de een of andere stelling staven.

We hebben vorig jaar pas het homohuwelijk ingevoerd. Is de tijd rijp voor alweer een nieuwe stap?

G. Swennen: Ik denk van wel. Toen ik jaren geleden wetsvoorstellen indiende in verband met de rechten van homo's, wezen collega's mij met de vinger. Maar ik heb doorgezet. Op een bepaald moment moet je ingaan tegen taboes. Je moet als politicus durven ingaan tegen enquêtes en meerderheden van een paar percenten.

U probeert achter gesloten deuren een consensus te bereiken. Wat als dat niet lukt?

G. Swennen: Indien niet iedereen op dezelfde golflengte zit, kruisen we aan voor welke punten dat het geval is. Het is dan aan de commissie Justitie om de knoop door te hakken.

M. Wathelet: Wat dat laatste punt betreft, ben ik het volledig eens met de heer Swennen. Aan politiek doen betekent overtuigen, zich niet altijd schikken naar een meerderheid. Een politicus moet tot duidelijke standpunten komen en ze bekendmaken, zodat de kiezer weet welke politicus het best zijn visie verdedigt. Het is in elk geval gezond om in debat te gaan, om van gedachten te wisselen. Je kunt maar een keuze maken nadat je de argumenten van de anderen hebt gehoord.

Bijna alle commissies zijn openbaar. De subcommissie Familierecht vormt daarop een uitzondering.

G. Swennen: Veel van de zaken die we behandelen, liggen nogal gevoelig. Als we dat aan het klassieke politieke welles-nietes-spel overlaten, dreigen we niet vooruit te gaan. Indien er journalisten bij de besprekingen aanwezig zouden zijn, zouden de parlementsleden bewust of onbewust minder serieus zijn. Dat zou de werkzaamheden, in zulke delicate aangelegenheden, bemoeilijken. Daarom proberen we zoveel mogelijk achter gesloten deuren een consensus te bereiken. Meestal organiseren we wel een media-moment alvorens af te ronden. Bij bepaalde journalisten hebben we door deze werkwijze bewondering afgedwongen.

M. Wathelet: Voor gevoelige maatschappelijke vraagstukken, zoals dat van de afstamming, is het inderdaad ideaal om het dossier achter gesloten deuren voor te bereiden. De «kleine reflectiekamer» laat ons toe om de grote lijnen voor te bereiden en om uit te maken waarover we het eens zijn en waarover niet. Iedereen voelt zich vrijer om zijn gedachten te verwoorden. Elk lid van de subcommissie is ook echt bereid om een positieve bijdrage te leveren en mee te werken aan een resultaat.

M. Wathelet: Wat we soms doen, is een indicatieve stemming organiseren om te weten wie wat denkt over verschillende aspecten van het probleem. Vervolgens kunnen we dan gericht proberen om de verschillende meningen met elkaar te verzoenen. Het gebeurt trouwens ook dat de leden hun mening herzien of bijschaven op basis van wat ze hebben geleerd tijdens een hoorzitting.

Er wordt regelmatig gezegd dat de politici te weinig luisteren naar de mensen.

G. Swennen: We zitten zeker niet in een ivoren toren. Integendeel, we overleggen met heel veel mensen. Zodra je een initiatief neemt, word je trouwens gecontacteerd door belangenverenigingen, door mensen die een onderhoud vragen. De subcommissie organiseert ook regelmatig hoorzittingen. Naar aanleiding van de problematiek van de afstamming nodigen we zes professoren uit. En we kregen zes verschillende meningen te horen. Het is nu aan ons om een keuze te maken. Maar welke beslissing we ook nemen, er zal altijd iemand zijn die zegt dat we ons werk niet goed hebben gedaan.

M. Wathelet: In het kader van het dossier van de afstamming hebben we o.a. ook ambtenaren van de burgerlijke stand uitgenodigd om te weten welke problemen zich stellen in de praktijk. Maar nadien is het natuurlijk aan de politieke klasse om een beslissing te nemen en aan te geven in welke richting het verder moet.

G. Swennen: Bovendien hebben de meeste leden van de subcommissie ook praktijkervaring. Ikzelf ben een praktijkadvocaat. Als ik een wetsvoorstel schrijf of een standpunt inneem, zie ik de concrete gevallen voor mij. De wetsvoorstellen die we schrijven, komen grotendeels voort uit verontwaardiging over aspecten van ons recht die niet meer aangepast zijn. ■

Minder gerommel tussen gerecht en pers

De Kamer nam op 6 mei bijna unaniem het wetsvoorstel aan tot toekenning aan de journalisten van het recht om hun informatiebronnen te verzwijgen. De Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België vindt de tekst, die ook internationaal mag worden gelezen, best verdedigbaar. Het is nu afwachten of de senatoren de tekst nog wijzigen.

Een vrije pers is onmisbaar voor een goed werkende democratie. Ze moet de aandacht van de publieke opinie vestigen op het al dan niet goed functioneren van de maatschappij. De pers moet daarvoor haar informatie vrij kunnen verzamelen. Maar om een juist en volledig verhaal te kunnen brengen, hebben journalisten ook vertrouwelijke informatie nodig, want de officiële waarheid durft wel eens een keerzijde te hebben. Dergelijke info kunnen ze vinden bij ambtenaren, magistraten, politie of bij privé-personen. Deze personen zullen hun gevoelige info maar prijsgeven als hun identiteit niet te grabbel wordt gegooid. Door te praten of documenten door te spelen, lopen ze immers het risico van een veroordeling, tuchtsanctie of ontslag. Journalisten zullen dus pogen hun vertrouwelijke bronnen te beschermen. Hun beroepscode verplicht hen hiertoe. Maar dat journalistieke zwijgrecht is «slechts» een ethische richtlijn, geen wet.

Maar er is ook het gerecht. Dat moet in opdracht van de gemeenschap strafbare feiten (zoals schending van het beroepsgeheim of heling van documenten) opsporen en beteugelen. Aangezien er geen wet is die journalistiek zwijgrecht waarborgt, worden journalisten voor de rechter aangesproken om hun bronnen prijs te geven.

Jarenlang ging men er in België van uit dat het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de rechtspraak van het Europees Hof aan journalisten afdoende bescherming bood tegen overheidsoptreden dat de journa-

Artikel 10 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) en de fundamentele vrijheden:

«1. Eenieder heeft recht op vrijheid van meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid een mening te koesteren en de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of door te geven, zonder inmeniging van overheidswege (...).
2. Daar de uitoefening van deze vrijheden plichten en verantwoordelijkheden met zich brengt, kan zij worden onderworpen aan bepaalde formaliteiten, voorwaarden, beperkingen of sancties, welke bij wet worden erkend en die in een democratische samenleving nodig zijn in het belang van 's lands veiligheid, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, de bescherming van de goede naam en de rechten van anderen, om de verspreiding van vertrouwelijke mededelingen te voorkomen of om het gezag en de onpartijdigheid van de rechterlijke macht te waarborgen.»

listieke vrijheid bedreigt. Maar dat bleek in de praktijk niet zo te zijn. Het Hof veroordeelde België op 15 juli 2003 wegens huiszoekingen die in 1995 bij journalisten werden uitgevoerd. Het gerecht was toen op zoek naar magistraten die informatie zouden hebben gelekt uit vertrouwelijke onderzoeken zoals die naar de moordenaars van PS-topman André Cools.

Het was dus nodig dat de wetgever, het Parlement dus, optrad om in een wet de grenzen van het bronnengeheim vast te leggen.

Twee wetsvoorstellen werden ingediend: het eerste van de hand van Geert Bourgeois (N-VA, intussen minister in de Vlaamse regering); het tweede van de hand van Olivier Maingain (MR).

De commissie Justitie sleutelde hard aan de tekst. Ze won advies in bij de Raad van State, de Hoge Raad voor de Justitie en organiseerde hoorzittingen met deskundigen en afgevaardigden van de Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten.

De nieuwe wet die de Kamer voorstelt, geeft aan de journalist uitdrukkelijk het recht (niet de plicht) om zijn informatiebronnen te verzwijgen. Opsporings- of onderzoeksmaatregelen zoals foullering, huiszoeking, afluisteren ... mogen geen betrekking hebben op informatiebronnen van een journalist. De voorgestelde regeling heeft niet alleen betrekking op beroepsjournalisten, maar ook op freelance journalisten, correspondenten, persfotografen,.... Kortom, op «eenieder die informatie verwerkt in de vorm van geregelde communicatie aan het publiek».

De voorgestelde wet geeft gewild geen definitie van wat een informatiebron van de journalist is. Een definitie zou te beperkend zijn. Het is een algemeen begrip voor alle wijzen waarop de journalist zijn info verkrijgt. Het verleende recht is niet onvoorwaardelijk. Het blijft vanzelfsprekend mogelijk een journalist strafrechtelijk te vervolgen wanneer hij een strafbaar feit pleegt om informatie te verkrijgen (zoals diefstal of omkoping). Bovendien kan de rechter (dus niet de politie-man of de parketmagistraat) onder bepaalde voorwaarden de journalist dwingen om zijn bronnen vrij te geven, maar alleen om terroristische misdrijven te voorkomen of als de fysieke integriteit van personen bedreigd wordt. In die gevallen moet het bronnengeheim wijken voor hogere belangen.

Het is van belang te onderstrepen dat de voorgestelde wet niets verandert aan de journalistieke aansprakelijk-

heid. De berichtgeving van een journalist moet juist zijn. Is dat niet zo, dan kan hij zoals voorheen ter verantwoording worden geroepen.

De Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België vindt de tekst die de Kamer goedkeurde best verdedigbaar. Maar dan mag de Senaat geen extra beperkingen meer aanbrengen aan het journalistieke bronnengeheim. Anderen zullen de bescherming dan weer te verregaand achten. Maar politiek is keuzes maken. Dat heeft de Kamer in deze gedaan. ■

Stemming	☒	Ja	124
	☐	Nee	0
	☐	Onthouding	4

Nieuwe gezichten in de Kamer

Op 13 juni trokken we met z'n allen naar de stembus voor de verkiezing van de leden van de gemeenschaps- en gewestparlementen en het Europees Parlement. De Kamer van volksvertegenwoordigers was bij die verkiezingen dus niet betrokken.

Toch had 13 juni heuse gevolgen voor de samenstelling van onze assemblee. De voorbije julimaand legden maar liefst 19 nieuwe kamerleden de eed af. Dat heeft te maken met het fenomeen van de opvolgers. Heel wat kamerleden namen, ondanks het feit dat ze kamerlid waren, toch deel aan de verkiezingen. Een deel van hen werd op 13 juni verkozen als lid van een gemeenschaps- of gewestparlement of van het Europees Parlement en besliste dat mandaat ook op te nemen. Ze namen ontslag in de Kamer en werden vervangen door een opvolger. Anderen werden bij de federale verkiezingen van vorig jaar verkozen in de Kamer, terwijl ze minister waren in een gemeenschaps- of gewestregering. Ze legden de eed af in de Kamer maar lieten zich vervolgens vervangen door een opvolger. Nu de nieuwe gemeenschaps- en gewestregeringen anders zijn samengesteld, nemen ze hun zitje in de Kamer effectief in.

Nieuwe gezichten in de federale regering

De verkiezingen van 13 juni hadden ook een weerslag op de federale regering. Een aantal ministers ruilde de federale regering voor een gemeenschaps- of gewestregering. Gewezen minister van Buitenlandse Zaken Michel verliet de federale regering om Europees commissaris te worden.

15 ministers

 Guy Verhofstadt
Eerste minister

 Laurette Onkelinx,
vice-premier
Justitie

 Didier Reynders,
vice-premier
Financien

 Johan Vande Lanotte,
vice-premier
Begroting en
Overheidsbedrijven

 Patrick Dewael,
vice-premier
Binnenlandse zaken

 Karel De Gucht
Buitenlandse zaken

 André Flahaut
Landsverdediging

 Marc Verwilghen
Economie, Energie,
Buitenlandse handel
en Wetenschapsbeleid

 Rudy Demotte
Sociale zaken en
Volksgezondheid

 Sabine Laruelle
Middenstand en
Landbouw

 Freya Van Den Bossche
Werk

 Armand De Decker
Ontwikkelings-
samenwerking

 Christian Dupont
Ambtenarenzaken,
Maatschappelijke
integratie,
Grootstedenbeleid
en Gelijke kansen

 Renaat Landuyt
Mobiliteit

 Bruno Tobback
Leefmilieu en
Pensioenen

6 staatssecretarissen

 Peter Vanvelthoven
Informatisering van de
staat

 Hervé Jamar
Modernisering van de
financiën en Strijd
tegen de fiscale fraude

 Vincent Van
Quickenborne
Administratieve
vereenvoudiging

 Didier Donfut
Europese zaken

 Els Van Weert
Duurzame
ontwikkeling en
Sociale economie

 Gisèle Mandaila
Gezin en Personen
met een handicap

Volgens de Grondwet maken de staatssecretarissen geen deel uit van de Ministerraad. Een staatssecretaris is toegevoegd aan een minister.

De prijs van de mocratie

Als we het woord parlement uitspreken, denken we in de eerste plaats aan het wekelijks vragenuurtje, de debatten en stemmingen in de plenumvergaderingen en ook wel aan getuigenissen voor onderzoekscommissies. Dat zijn immers de aspecten die de media belichten. Dat is wat zichtbaar is voor de burger. Maar de parlementaire machine zou niet vlot draaien zonder de medewerking van honderden personeelsleden achter de schermen. Een moet gehuisvest zijn en heeft hedendaagse infrastructuur. Het spreekt voor zich dat aan een bedrijvigheid van een belangrijk prijskaartje vastzit. Voor 2004 bedraagt begroting van de Kamer 108.172.000 euro. De Kamer zoals de staat, jaarlijks een begroting op, een raming van inkomsten en uitgaven. Daarbij moet ze erover waken dat de inkomsten en de uitgaven in evenwicht zijn.

Hier geven we een overzicht van de belangrijkste ontvangsten en uitgaven van de Kamer. We staan ook stil bij de rol van de Kamer als een van de belangrijkste organen van de Federale Staat van België van quaestoren, het orgaan dat de financiën van de Kamer beheert en controleert.

Welke uitgaven heeft de Kamer?

Voor 2004 bedraagt de uitgavenbegroting van de Kamer 108.172.000 euro. Waaraan besteedt de Kamer dat bedrag?

➤ Parlementaire vergoedingen

De 150 kamerleden ontvangen een parlementaire vergoeding en een aantal financiële en materiële voordelen die verbonden zijn aan hun parlementair mandaat. Aan het einde van hun mandaat hebben ze recht op een uittredingsvergoeding. Aan de vergoeding van de kamerleden wijdden we al een artikel in het vorige magazine¹ (magazine nr. 3 van februari 2004, pagina 22). De parlementaire vergoedingen vertegenwoordigen zowat 30% van de uitgaven van de Kamer.

➤ **Ondersteuning kamerleden en politieke fracties**

Elk kamerlid heeft recht op een voltijds administratief medewerker, waarvan de kosten ten laste zijn van de Kamer. Daarnaast heeft elke erkende politieke fractie² recht op een universitair medewerker per kamerlid en op werkingssubsidies. Deze ondersteuning vertegenwoordigt 22% van de uitgaven.

➤ **Personeel van de Kamer**

De Kamer heeft ruim 700 personeelsleden in dienst. Ambtenaren maken van de parlementaire werkzaamheden verslagen die onmiddellijk op de website geplaatst worden. De burger moet immers kunnen weten wat er in de

(in duizendtallen euro)

Crédits d'ordre

AVALOGEN
Expenses

FLUOTERIE

2001	2000	Evolution	Précéd	2001
1999	1998	1999	1998	1999
1997	1996	1997	1996	1997
1995	1994	1995	1994	1995
1993	1992	1993	1992	1993
1991	1990	1991	1990	1991
1989	1988	1989	1988	1989
1987	1986	1987	1986	1987
1985	1984	1985	1984	1985
1983	1982	1983	1982	1983
1981	1980	1981	1980	1981
1979	1978	1979	1978	1979
1977	1976	1977	1976	1977
1975	1974	1975	1974	1975
1973	1972	1973	1972	1973
1971	1970	1971	1970	1971
1969	1968	1969	1968	1969
1967	1966	1967	1966	1967
1965	1964	1965	1964	1965
1963	1962	1963	1962	1963
1961	1960	1961	1960	1961
1959	1958	1959	1958	1959
1957	1956	1957	1956	1957
1955	1954	1955	1954	1955
1953	1952	1953	1952	1953
1951	1950	1951	1950	1951
1949	1948	1949	1948	1949
1947	1946	1947	1946	1947
1945	1944	1945	1944	1945
1943	1942	1943	1942	1943
1941	1940	1941	1940	1941
1939	1938	1939	1938	1939
1937	1936	1937	1936	1937
1935	1934	1935	1934	1935
1933	1932	1933	1932	1933
1931	1930	1931	1930	1931
1929	1928	1929	1928	1929
1927	1926	1927	1926	1927
1925	1924	1925	1924	1925
1923	1922	1923	1922	1923
1921	1920	1921	1920	1921
1919	1918	1919	1918	1919
1917	1916	1917	1916	1917
1915	1914	1915	1914	1915
1913	1912	1913	1912	1913
1911	1910	1911	1910	1911
1909	1908	1909	1908	1909
1907	1906	1907	1906	1907
1905	1904	1905	1904	1905
1903	1902	1903	1902	1903
1901	1900	1901	1900	1901
1899	1898	1899	1898	1899
1897	1896	1897	1896	1897

Autres des 11

Autres des 11

DOTATIE

ngl 1 Senaat
ngl 2 Kamer van volken
ngl 3 Financiering v
ngl 4 Financiering v
ngl 5 Vergoeding v
ngl 6 Bijdrage aan
Tabel van de

ACTIEVEN IN

ACTIEVEN IN DE VERBODEN TOEGANG

1901-1902

1903-1904

1905-1906

1907-1908

1909-1910

1911-1912

1913-1914

1915-1916

1917-1918

1919-1920

1921-1922

1923-1924

1925-1926

1927-1928

1929-1930

1931-1932

1933-1934

1935-1936

1937-1938

1939-1940

1941-1942

1943-1944

1945-1946

1947-1948

1949-1950

1951-1952

1953-1954

1955-1956

1957-1958

1959-1960

1961-1962

1963-1964

1965-1966

1967-1968

1969-1970

1971-1972

1973-1974

1975-1976

1977-1978

1979-1980

1981-1982

1983-1984

1985-1986

1987-1988

Kamer gebeurt. Vermits België een meertalig land is, moeten de vergaderingen, documenten en verslagen naar de andere landstaal worden vertaald. Dat veronderstelt een uitgebreid team van vertalers en tolken. De kamerleden moeten juridisch advies kunnen inwinnen en zich kunnen documenteren. Daarom staat er een juridische dienst, een documentatiedienst en een parlementaire bibliotheek ter beschikking. Weer andere ambtenaren zijn verantwoordelijk voor het financiële beheer en de begroting, de openbare aanbestedingen, het personeelsbeleid, de informatica, het rondleiden van bezoekers, het onderhoud van de gebouwen, en zoveel andere taken die nogal wat personeel vergen. De personeelskosten vertegenwoordigen ongeveer 34% van de uitgaven.

➤ Werkingskosten

Ten slotte zijn er ook de uitgaven voor de gebouwen en de infrastructuur. De gebouwen moeten worden verwarmd, verlicht, verzekerd en onderhouden. De bibliotheek moet boeken aankopen en zich abonneren op tijdschriften. Het computerpark moet worden gemoderniseerd. De drukkerij moet draaien ...

Welke financiële middelen heeft de Kamer?

Jaarlijks trekt de federale regering in de staatsbegroting middelen uit voor de werking van een aantal instellingen: de Kamer, de Senaat, de koninklijke familie, ... (zie illustratie). Deze toelagen noemen we dotaties. Voor 2004 ontvangt de Kamer een dotatie van 98 miljoen euro. Eigenlijk zijn het dus de burgers en de bedrijven die via hun belastingen de middelen ter beschikking stellen waarmee de Kamer werkt. Daarnaast heeft de Kamer ook ontvangsten uit de verkoop van publicaties en parlementaire documenten. Indien het bedrag dat voorzien was in de begroting ontoereikend blijkt, kan de Kamer bij de begrotingscontrole, die plaatsvindt in het voorjaar, bijkomende middelen vragen aan de regering.

Hoe komt de begroting tot stand?

De dienst algemene zaken van de Kamer stelt een ontwerp van begroting op dat door het College van quaestoren aan de commissie voor de Comptabiliteit wordt voorgelegd. Vervolgens spreekt de voltallige Kamer zich erover uit.

Het College van quaestoren

Artikel 170 van het reglement van de Kamer stelt dat ten hoogste zes volksvertegenwoordigers het ambt van quaestor uitoefenen.

De quaestoren zijn verantwoordelijk voor het materiële en financiële beheer van de Kamer: de gebouwen, informatica, de uitgaven... Het College doet aan het Bureau voorstellen in verband met de benoeming en afzetting van personeel. Het College stelt de ontwerpbegroting van de Kamer op. Zonder de goedkeuring van het College kunnen geen uitgaven worden gedaan.

In de praktijk delegeert het College van quaestoren een deel van zijn bevoegdheden inzake het dagelijks beheer, onder de hoede van de secretaris-generaal, aan de directeur-generaal van de quaesturdiensten (de informaticadienst, de dienst gebouwen, de personeelsdienst, de financiële dienst...).

Het College van quaestoren wordt om de twee jaar door de voltallige Kamer verkozen. Momenteel zijn er vijf quaestoren. VLD-kamerlid Willy Cortois is voorzitter van het College. De andere leden zijn Jos Ansoms (CD&V), Jean-Pol Henry (PS), Olivier Maingain (MR) en Magda De Meyer (sp.a-spirit).

Willy Cortois (VLD)
voorzitter
van het College van quaestoren

Voor de rekeningen van de Kamer geldt dezelfde procedure. Het College van quaestoren keurt het geheel van de uitgaven goed. De dienst boekhouding, die rechtstreeks van de secretaris-generaal afhangt, staat in voor de dagelijkse controle. Deze dienst fungeert als interne controledienst.

De verslagen van de commissie voor de Comptabiliteit, waarin de begroting en de rekeningen van de Kamer worden afgedrukt, zijn openbare documenten. U kunt ze raadplegen op onze website: voor de begroting van 2004 is dat document 0553/001 (zittingsperiode 51). ■

¹ U vindt de vorige nummers van dit magazine op onze website, onder de rubriek «publicaties».

² Om erkend te worden moet een fractie uit ten minste vijf leden bestaan. De vier kamerleden van Ecolo, het kamerlid van N-VA en het kamerlid van FN maken dus geen deel uit van een erkende fractie.

Kaarten op tafel

Vanaf 1 januari 2005 moeten ministers, parlementsleden en een hele reeks mandatarissen op de verschillende beleidsniveaus hun mandaten, leidende ambten, beroepen en vermogen aangeven. De kamerleden keurden daarvoor op 27 mei bijna unaniem twee wetsontwerpen goed. De senatoren hadden dat eerder al gedaan. Politici mogen niet de indruk wekken dat er wat te verbergen valt. Men kan niet aan politiek doen zonder dat men open en transparant is naar de bevolking en aantoonst dat men geen misbruik zal maken van zijn functie. Met die woorden vatte VLD-fractie leider Hendrik Daems samen waar het de parlementsleden om te doen is.

De aangifteplicht geldt voor:

- mandatarissen op federaal niveau: ministers; staatssecretarissen; parlementsleden; leidinggevend van de ministeriële kabinetten, de administratie en de openbare instellingen; leden van belangrijke organen van de Nationale Bank, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
- mandatarissen op het niveau van de gemeenschappen en de gewesten: ministers, parlementsleden, leidinggevend van de ministeriële kabinetten, ambtenaren-generaal van de overheidsdiensten, ...

Het Rekenhof

Het Rekenhof is een instelling die de kamerleden helpt bij de controle van de ontvangsten en uitgaven van de staat, zeg maar van de regering. Het Rekenhof ziet er met andere woorden op toe dat ons belastinggeld correct en efficiënt wordt besteed. Met de wet op de vermogensaangifte krijgt het Rekenhof er een taak bij. De lijsten van mandaten, ambten en beroepen en de vermogensaangifte zullen bij het Rekenhof worden ingediend. De parlementsleden beslissen het Rekenhof in te schakelen omdat het een onafhankelijke controle-instansie is.

Het Rekenhof controleert de mandatenlijsten

- mandatarissen op lokaal niveau: gouverneurs, burgemeesters, leden van de bestendige deputatie, schepenen, OCMW-voorzitters, leden van de raad van bestuur en het directiecomité van intercommunale en interprovinciale verenigingen.

Wat houdt de aangifte in?

➤ Een mandatenlijst

De betrokkenen moeten jaarlijks bij het Rekenhof een lijst indienen van hun mandaten (zowel in de openbare als in de privé-sector), leidende ambten of beroepen. Het Rekenhof controleert of de lijsten juist en volledig zijn. Het Belgisch Staatsblad publiceert de lijsten.

De achterliggende redenering is dat de burgers het recht hebben om te weten in welke organisaties of bedrijven hoge ambtenaren, parlementsleden enz. een topfunctie bekleden. Zo kan de burger zelf oordelen of er al dan niet een risico bestaat van belangenvermenging.

➤ Een vermogensaangifte

Binnen een maand na hun benoeming of na de aanvaarding van hun ambt moeten de betrokkenen onder gesloten enveloppe ook een vermogensaangifte bij het Rekenhof indienen. De personeelsleden van het Rekenhof zijn uiteraard gebonden door het beroepsgeheim. De vermogensaangifte vermeldt alle schuldvorderingen (zoals bankrekeningen, aandelen of obligaties), alle onroerende goederen en alle waardevolle goederen zoals antiques en kunstwerken. Uiterlijk een maand na hun ontslag of na het verstrijken

van hun mandaat dienen de betrokkenen een tweede vermogensaangifte in. Personen die voor meer dan zes jaar of voor onbepaalde duur benoemd zijn, dienen elke vijf jaar een aangifte in.

De vermogensaangifte blijft geheim. Het Belgisch Staatsblad publiceert wel de namen van de personen die hun vermogensaangifte niet hebben ingediend. Alleen een onderzoeksrechter kan in welbepaalde omstandigheden de vermogensaangifte inzien. Doordat de betrokkenen zowel bij het begin als aan het einde van hun mandaat of ambt een aangifte indienen, kan een onderzoeksrechter nagaan of die persoon zijn functie niet misbruikte om zich te verrijken.

Een stap in de goede richting

De wet is niet perfect. Daarover zijn alle partijen het eens. Maar de verplichting die nu ingevoerd wordt, is wel een heel belangrijke stap in de goede richting. Daniel Bacquelaine (fractieleider MR) onderstreepte tijdens het debat in de Kamer dat deze wet onze democratie ontegensprekelijk doorzichtiger maakt. Marie Nagy (Ecolo) sprak de hoop uit dat deze wet het vertrouwen van de burgers in de politici zal versterken. Andere kamerleden beklemtoonden dat de wet niet ver genoeg gaat. Jean-Jacques Viseur (cdH) vroeg zich af waarom de vermogensaangifte onder gesloten enveloppe wordt ingediend. Wat is er dan te verbergen? Het lijkt hem logisch dat dit in de toekomst verandert en dat politici bij het begin en het einde van hun mandaat hun vermogen gewoon bekendmaken. Ook Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit) ziet een ontwikkeling in die richting zitten. De voorzitter van de sp.a-spirit-fractie verwees naar de situatie in Groot-Brittannië. Daar maken parlementsleden er geen probleem van dat hun vermogen publiek gekend is. ■

Stemming			
		Ja	133
		Nee	0
		Onthouding	1

Afschaffing doodstraf verankerd in Grondwet

«De doodstraf is afgeschaft». Dat korte en eenvoudige zinnetje wordt aan de Grondwet toegevoegd. Op 25 maart 2004 keurde de Kamer deze grondwetswijziging goed. Na de kamerleden moeten ook de senatoren zich erover uitspreken.

De doodstraf was al afgeschaft. In 1996 schrapten de parlementsleden de doodstraf uit het strafwetboek en het militair wetboek. Het was trouwens al sinds 1950 geleden dat in België nog iemand de doodstraf kreeg. Die executie was nog een uitvloeisel van de Tweede Wereldoorlog. Voor de laatste executie in vredetijd moeten we teruggaan tot 1863. Ook de meeste andere Europese landen voeren de doodstraf al lang niet meer uit.

Waarom wilden de parlementsleden de afschaffing van de doodstraf dan in de Grondwet? Omdat ze koste wat het kost willen verhinderen dat de doodstraf opnieuw wordt ingevoerd. De Grondwet opnieuw wijzigen is namelijk veel moeilijker dan een gewone wet opnieuw wijzigen. Zo is er om een gewone wet te wijzigen een gewone meerderheid nodig (= meer ja- dan nee-stemmen). Om de Grondwet te wijzigen is er o.a. een tweederde meerderheid nodig.

VLD-kamerlid Hilde Vautmans argumenteerde: «Het is niet omdat een aantal individuen onmenselijk handelen dat de samenleving even onmenselijk moet antwoorden. Ook al zegt onze buik vaak iets anders, ons verstand zegt ons dat doden onmenselijk is». PS-fractieleider Claude Eerdekens, intussen minister in de regering van de Franse Gemeenschap, beklemtoonde: «De vermelding van dit beginsel in de Grondwet kan andere landen tot voorbeeld strekken en een aanmoediging zijn voor allen die waar ook ter wereld ijveren voor de afschaffing van de doodstraf». In 2002 werden wereldwijd nog zowat 1500 mensen ter dood veroordeeld en geëxecuteerd.

Bijna alle partijen keurden de grondwetswijziging goed. Alleen het Vlaams Blok onthield zich bij de stemming. De partij vindt het niet goed dat de afschaffing van de doodstraf in de Grondwet gebetonneerd wordt zonder dat er andere maatregelen, zoals onsamendrukbare straffen, in de plaats komen. Vandaag zijn straffen samendrukbaar. Daardoor kunnen gevangenen vervroegd vrijkomen als aan de wettelijke voorwaarden voldaan is. ■

Globalisering

Sinds begin dit jaar buigen tien kamerleden zich over het fenomeen van de globalisering, ook wel mondialisering genoemd. Antiglobalisten en andersglobalisten klagen aan dat multinationale bedrijven te veel macht hebben.

Internationale instellingen zoals de Wereldhandelsorganisatie (WTO), de Wereldbank en het Internationaal Muntfonds (IMF) werken die situatie in de hand, terwijl ze eigenlijk een tegenmacht zouden moeten vormen. Het probleem is bovendien dat die instellingen niet democratisch gecontroleerd worden. De commissie Globalisering wil daar, wat België betreft, verandering in brengen. Commissievoorzitter Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit) geeft meer uitleg. «Door de globalisering ontstaat er een wild west economie. Vakbonden en NGO's verwijten ons, parlementsleden, dat we daar niets aan doen. Via de commissie Globalisering nemen we onze controletaak op. De commissie volgt op waar de WTO, de Wereldbank en het IMF mee bezig zijn en probeert invloed uit te oefenen op de Belgische standpunten. De commissie zal de Belgische vertegenwoordigers binnen die instellingen op geregelde tijdstippen ondervragen.»

Globalisering is een woord dat we sinds een paar jaar steeds vaker lezen en horen, maar wat betekent het eigenlijk?

D. Van der Maelen: Het is inderdaad een begrip dat moeilijk uit te leggen valt. We zouden globalisering kunnen omschrijven als een proces waarbij landsgrenzen verdampen. Landen worden steeds meer van elkaar afhankelijk. We zien dat op wereldvlak economische, sociale en politieke systemen en culturen steeds meer vervlochten raken en elkaar beïnvloeden. Privé-bedrijven spelen daarin een belangrijke rol. Zij willen actief kunnen zijn waar zij dat willen en ze willen zo weinig mogelijk gehinderd worden door wetten en regels. Vandaag zoeken fabri-

kanten voor elk onderdeel van het productieproces het land uit, waar ze dat onderdeel het voordeligst kunnen produceren. Een goed voorbeeld is de textielsector. Het ontwerpen gebeurt in België, het snijden van de stoffen in Noord-Afrika en het samenstikken in de Filippijnen. Afhankelijk van wat het best in de markt ligt, komt er een etiket «made in Belgium» of «made in the Philippines» op.

Aan globalisering zit ook een culturele kant. Producten, gebruiken en waarden verspreiden zich vanuit het westen over de wereld. Vandaag vind je overal ter wereld McDonald's en Coca-Cola. In elk continent dragen mannen en vrouwen jeansbroeken. Er is ook wel een beweging in de andere richting, ik denk aan het succes van wereldmuziek, maar die is veel minder sterk.

Is dat alles nu goed of slecht?

D. Van der Maelen: In theorie is het een positief proces. De kloof tussen het rijke noorden en het arme zuiden zou er kleiner door kunnen worden. Want meer wereldhandel leidt naar meer economische groei. Maar de theorie is verschillend van de praktijk. Het probleem is dat de rijken, hoofdzakelijk de VS en Europa, een grote rol spelen in het IMF, de Wereldbank en de WTO. Via die internationale instellingen bepalen zij de spelregels. En die spelregels zijn erop gericht de rijken rijk te houden. De arme landen zijn afhankelijk van het rijke noorden, want zij hebben geld nodig van de Wereldbank. Om een lening te krijgen van de Wereldbank, moet een land als Peru zijn grenzen volledig openstellen voor producten uit het noorden. Het principe van de vrije markt is heilig en importheffingen zijn uit den boze. Maar intussen heffen de VS zelf invoerrechten op de import van staal, om zo hun

eigen staalindustrie te beschermen. Ze leggen dus aan de arme landen regels op die ze zelf niet naleven.

Wat kunnen we daaraan doen?

D. Van der Maelen: We moeten de spelregels wijzigen. Steeds meer mensen geven toe dat er een probleem is. Eigenlijk moeten we komen tot een correcte vrije markt met positieve discriminatie voor de armste landen. We zouden bijvoorbeeld kunnen toelaten dat die landen hun markt tijdelijk afschermen voor concurrentie uit het buitenland.

Wat zijn de gevolgen van de globalisering voor ons hier in België?

D. Van der Maelen: Er zijn positieve en negatieve gevolgen. Een positief gevolg is dat wij een heleboel producten kunnen kopen tegen een veel lagere prijs. Een DVD-speler die gemaakt is in Hong Kong kost minder dan een toestel dat in de Benelux zou zijn gemaakt. Een negatief gevolg is dat bedrijven hun activiteiten gemakkelijk verplaatsen naar landen waar de lonen lager zijn, waar vakbonden minder of niet actief zijn, waar de milieuwetgeving minder streng is... Daardoor moet een land als België extra inspanningen doen om bedrijven hier te houden. Het voorstel van de

GATS (General Agreement on Trade in Services)

Verdrag van de Wereldhandelsorganisatie om diensten zoals elektriciteit, gezondheidszorg, drinkwatervoorziening en de post vrij te maken. Voorstanders zijn van oordeel dat als verschillende leveranciers met elkaar concurreren de consument meer keuze heeft en de dienstverlening beter is. Tegenstanders vrezen ervoor dat privé-bedrijven alleen diensten zullen aanbieden die winst opleveren. Daardoor komt de basisdienstverlening ten behoeve van de armsten op de helling te staan.

werkgeversorganisaties om de 40-urenweek weer in te voeren, moeten we in die context zien. Zij beweren dat we weer meer moeten werken voor hetzelfde loon. Anders zouden de multinationals wel eens andere oorden kunnen opzoeken.

De commissie Globalisering is nu ruim een half jaar bezig. Wat stond er zoal op de agenda?

D. Van der Maelen: We zijn begonnen met hoorzittingen over de haalbaarheid van een taks op financiële speculatie, de zogenaamde Tobintaks in zijn Spahn-variant. Daarna kwamen de onderhandelingsrondes van de Wereldhandelsorganisatie en de gevolgen ervan aan bod. Hierbij hadden we het over de internationale landbouwproblematiek, over de onderhandelingen rond de GATS-akkoorden en de internationale regelgeving betreffende de bescherming van intellectuele eigendom.

We horen wel eens kritiek op de rol die de NGO's spelen. Kritische stemmen beweren dat zij steeds meer macht krijgen, maar niet democratisch verkozen zijn. Namens wie spreken zij?

D. Van der Maelen: NGO's nemen niet deel aan verkiezingen, maar toch vertegenwoordigen zij veel mensen. Sommige NGO's hebben duizenden leden. Heel veel mensen doen giften aan NGO's en reageren positief op allerlei inzamelacties. Een weliswaar kleinere groep zet zich in als vrijwilliger. Dat alles wijst erop dat de bevolking waardeert wat die organisaties doen. Ze hebben ook veel deskundigheid in huis. De actiepunten die zij voorstellen zijn soms moeilijk te realiseren, maar wetenschappelijk goed onderbouwd. Om al deze redenen heb ik de commissie ervan overtuigd dat we de NGO's, de vakbonden en de werkgevers actief moeten betrekken bij ons werk. Niet alleen als toeschouwer, maar ook als deelnemer in onze debatten en discussies. ■

Tobintaks

De Tobintaks is een taks op speculatieve kapitaalstromen. Het was de Amerikaanse econoom en Nobelprijswinnaar James Tobin die in de jaren zeventig voorstelde om op alle financiële transacties een taks te heffen van 0,1 of 0,5%. Later ontwikkelde de Duitse hoogleraar Spahn een variatie op de Tobintaks. Spahn stelde voor om op alle transacties een lage taks van 0,02% te heffen. Bij uitzonderlijk grote wisselkoersschommelingen, in tijden van economische crisis, zou een hoge taks van 80% worden geheven.

Twee standpunten

Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit)

- Deze taks heeft twee bedoelingen: de hoge taks (tot 80%) zal extreme financiële crisissen voorkomen. De zeer lage heffing op alle omwisselingen van deviezen (0,02% op alle transacties > 10.000 euro) zal inkomsten opleveren die kunnen worden besteed aan ontwikkelingssamenwerking, de strijd tegen ecologische en sociale onrechtvaardigheid en het behoud van internationale publieke goederen.
- De opbrengst van de lage heffing wordt geschat op 50 miljard dollar per jaar indien de taks internationaal wordt geheven. Voor de eurozone alleen schat men de opbrengsten op zowat 20 miljard dollar per jaar.
- De lage heffing is zo laag dat ze geen kapitaalvlucht zal veroorzaken. Verhuizen zou duurder uitvallen dan betalen.
- Studies tonen aan dat de eurozone groot genoeg is om de taks werkbaar te maken.
- Het Belgische wetsvoorstel is gebaseerd op de Europese BTW-richtlijn. Daardoor is de wetgeving makkelijk exporteerbaar naar alle landen van de Eurozone en naar andere landen.

Op 1 juli 2004 gaven de kamerleden groen licht voor de invoering van de Tobin-Spahn-taks. Maar daarmee is de kous niet af. De taks kan maar worden ingevoerd als de andere eurolanden het Belgische voorbeeld volgen. Uiteraard juichen niet alle kamerleden deze maatregel toe. De kamerleden van VLD, Vlaams Blok en FN stemden tegen. De MR-fractie onthield zich.

Josée Lejeune (MR)

- De verdedigers van de Tobin-Spahn-taks hebben een nobele doelstelling. Er moet inderdaad meer geld naar ontwikkelingssamenwerking gaan. Maar de Tobin-Spahn-taks is daartoe niet het meest geschikte instrument.
- Speculatieve kapitaalstromen hebben een internationaal karakter. Een land heeft in zijn eentje niet de macht om een taks zoals Tobin-Spahn in te voeren. Zoiets moet internationaal gebeuren.
- Zelfs als alle eurolanden deze taks zouden invoeren, zouden de voorstanders hun doel nog niet bereiken. De kapitaalbewegingen zouden zich verplaatsen naar landen buiten de eurozone, naar Groot-Brittannië bijvoorbeeld, en er zouden bij ons jobs verloren gaan.
- Multinationals zullen de taks gemakkelijk kunnen ontwijken via hun dochterbedrijven die gevestigd zijn in landen waar de taks niet geheven wordt.
- Muntspeculatie is een zeer complex gegeven. Het heeft geen zin alleen een taks te heffen op de aan- en verkoop van geld.

www.dekamer.be

Onze website oogt misschien wat saai maar we zijn er trots op

Hebt u vragen, suggesties,
opmerkingen of wil u
gewoon reageren? Mail
naar de dienst Public
Relations: pri@dekamer.be

Onze website oogt op het eerste gezicht misschien wat saai, maar hij bevat een waaier aan informatie voor volksvertegenwoordigers, juristen, journalisten, leraars, studenten, scholieren en geïnteresseerde burgers. Kortom, voor iedereen die informatie zoekt over de Kamer.

Misschien hebt u bepaalde gegevens of bepaalde mogelijkheden van onze site nog niet ontdekt. We overlopen daarom samen met u een aantal rubrieken van de homepage. Neem alvast plaats achter uw PC.

Het **linkermenu** biedt u een onmiddellijke toegang tot alle officieel gepubliceerde documenten van de Kamer.

WETGEVING

Hier vindt u alle wetsontwerpen en wetsvoorstellen vanaf 1988. U kunt zoeken op nummer, op auteur (de indiener van het voorstel) of op trefwoord.

Zoekt u een document van enkele jaren geleden, vergeet dan niet eerst de juiste zittingsperiode aan te klikken.

CONTROLE

Kamerleden kunnen vragen stellen aan de regering. We maken een onderscheid tussen schriftelijke en mondelinge vragen. De **schriftelijke vragen** van kamerleden en het antwoord van de minister vindt u onder «schriftelijke vragen en antwoorden». De Kamer publiceert de schriftelijke vragen en antwoorden in het «Bulletin van vragen en antwoorden». U kunt op 2 manieren in het bulletin zoeken. Als u in de kolom «bulletins PDF» klikt, opent u een volledig bulletin in PDF-formaat. Klikt u in de kolom «inhoud», dan krijgt u een meer overzichtelijke opsomming van de vragen. Via «Ctrl F» kunt u zoeken.

Kamerleden kunnen ook **mondelijke vragen** stellen aan een minister:

- **in de plenumvergadering:** tijdens het vragen-uurtje op donderdagnamiddag. U vindt vraag en antwoord in het integraal verslag of in het beknopt verslag van de plenumvergadering.
- **in een commissievergadering.** Klik op «Bespreking van interpellaties en vragen».

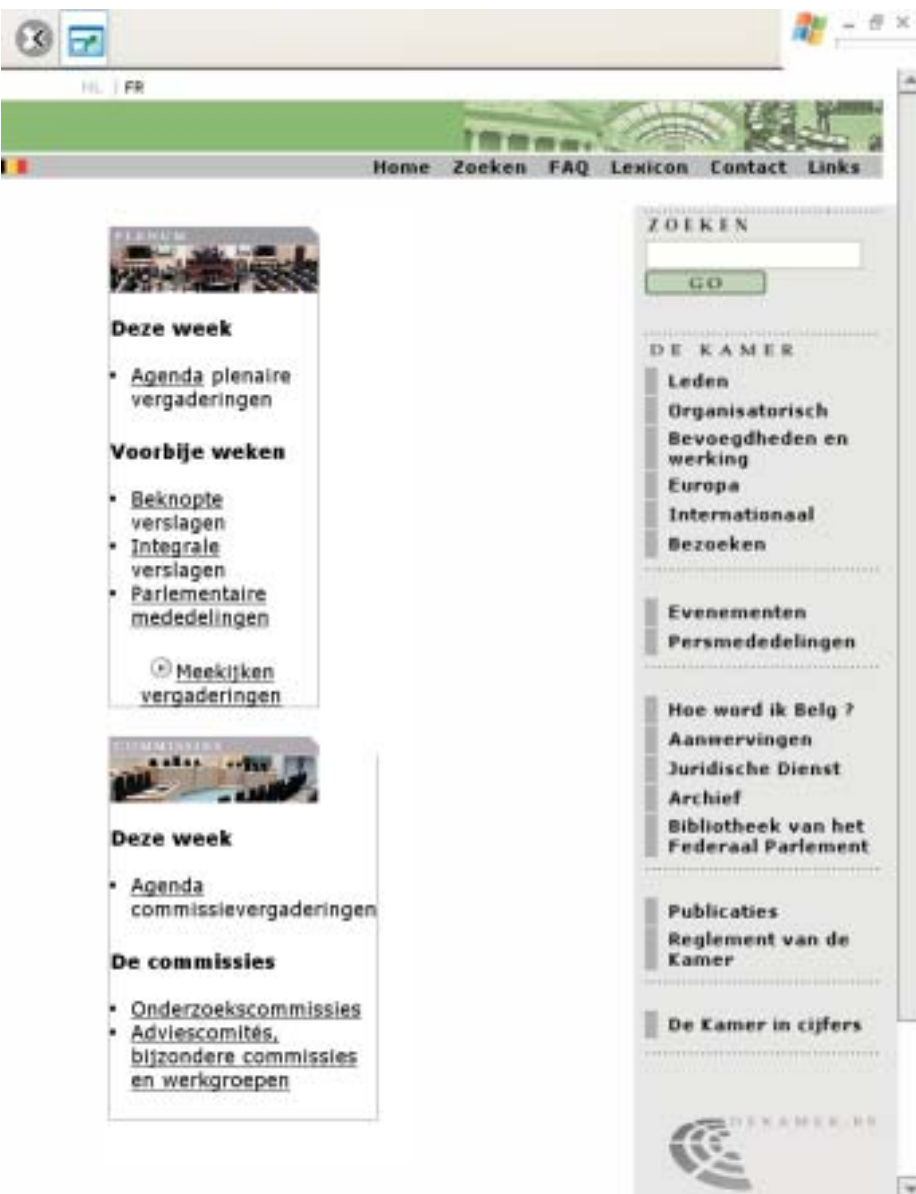

MEEKIJKEN

De plenumvergaderingen kunt u live bekijken via de website. U gebruikt hiervoor het programma Windows Media Player. Als u de laatste versie van Windows hebt, zit dit programma gebruiksklaar op uw PC. Hebt u een vorige versie van Windows, dan moet u het programma downloaden. In beide gevallen moet u de eerste keer aangeven of u een smalbandverbinding (een gewone telefoonlijn met modem) of een breedbandverbinding (kabel of ADSL-verbinding) hebt. Onder de videobeelden vermelden we het agendapunt en de naam van de spreker. Zo kunt u de vergadering gemakkelijk meevolgen. U kunt ook de beelden van voorbije vergaderingen bekijken. Alle vergaderingen van het parlementaire jaar zijn online raadpleegbaar.

MEELUISTEREN

Bij commissievergaderingen kunt u meeluisteren. Hiervoor hebt u het programma Realplayer nodig dat u via onze site gratis kunt downloaden. Nadat u «meeluisteren» hebt aangeklikt, krijgt u een overzicht van alle commissies die worden uitgezonden. Terwijl u de bespreking meevolgt, ziet u op het scherm de naam van de spreker.

Via het **rechtermenu** komt u bij **informatie over de Kamer**.

DE KAMER

In de rubriek «Leden» vindt u voor elke volksvertegenwoordiger een korte biografie, adresgegevens en een overzicht van de commissies waarin hij of zij actief is.

Wat doet de Kamer? Wie werkt er? Wie heeft er de leiding? Een antwoord vindt u onder «Organisatorisch» en «Bevoegdheden».

De Kamer is een open huis. Wil u een rondleiding of een vergadering bijwonen? De rubriek «Bezoeken» biedt u alle info.

DIENTEN VAN DE KAMER

Sommige diensten zoals de dienst public relations en internationale betrekkingen, de juridische dienst, de dienst naturalisaties en de bibliotheek publiceren zelf hun webpagina's met informatie en tal van documenten.

PUBLICATIES

Hier vindt u publicaties zoals het jaarverslag van de Kamer, het Reglement van de Kamer, dit magazine in PDF-formaat en links naar teksten van de Grondwet.

ACTUALITEIT

In het **centrale gedeelte** brengen we alle **actuele informatie** samen.

- de agenda van de plenumvergadering van «deze week»
- de agenda's van de commissievergaderingen van «deze week»
- recente persmededelingen
- (foto)verslagen over evenementen die achter de rug zijn
- informatie over op handen zijnde evenementen

U kunt op de homepage ook de **parlementaire infosteekkaarten** aanklikken. De infosteekkaarten bevatten informatie over de structuur van België, de bevoegdheden van de verschillende niveaus, de werking van het federaal Parlement, de verkiezingen... Ga zeker eens een kijkje nemen.

Vraag & antwoord

Minister Demotte (PS)

Kamerlid Goutry (CD&V)

De kamerleden hebben diverse taken. Het beleid van de federale ministers opvolgen en controleren is een ervan. Om die controle uit te oefenen en om zich te informeren, kunnen ze vragen stellen aan de ministers.

Ze kunnen hun vragen schriftelijk stellen. In dat geval mogen ze binnen 20 werkdagen een schriftelijk antwoord verwachten. Ze kunnen ook mondelinge vragen stellen in de commissievergaderingen en in de plenumvergadering op donderdagnamiddag tijdens het vragen uur. Op mondelinge vragen geeft de minister een mondelinge antwoord. De minister wordt vooraf van de mondelinge vragen op de hoogte gebracht, zodat hij zich kan voorbereiden.

In maart van dit jaar ondervroeg kamerlid Luc Goutry (CD&V) Rudy Demotte (PS), minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over de invloed van de tabaksprijs op het aantal rokers.

Kamerlid Goutry (CD&V): Mijnheer de minister, een van de punten van uw anti-tabaksplan is een verhoging van de tabaksprijs. Minister van Financiën Reynders heeft afgesproken met de tabaksproducenten om de prijs van een pakje sigaretten tot en met 2007 te verhogen met 20 eurocent. In 2007 zal een pakje sigaretten dus 5 euro kosten, 3,5% meer dan nu. Driekwart van die prijsverhoging gaat naar de staatskas, onder de vorm van BTW en accijnzen.

Hoewel de Wereldbank een accijnsverhoging als het meest efficiënte middel beschouwt om roken te ontraden, blijkt dat niet te kloppen. Uit onderzoek blijkt dat de prijs af en toe verhogen nauwelijks effect heeft. Ofwel moet u de prijs van sigaretten zodanig verhogen dat het wel afschrikt en dat mensen sigaretten bijna onbetaalbaar gaan vinden. Men voorspelt dat een stijging van 10% bij veel jongeren een daling van de consumptie met 10% met zich zou brengen. Maar een stijging beetje bij beetje heeft geen effect.

Denkt u dat het verhogen van de prijs van sigaretten zal leiden tot minder roken?

Zult u de prijs van tabak als een verder prioritair middel gebruiken in de strijd tegen het tabaksgebruik?

Minister Demotte (PS): De verhoging van de tabaksprijzen zoals vooropgesteld door minister Reynders, in casu 20 cent per jaar gedurende vier jaar, werd niet vastgelegd om een gezondheidsdoelstelling na te streven en is te onbeduidend om te leiden tot een significante daling van het aantal rokers.

Indien men de prijsverhoging in een écht beleid ter bestrijding van het tabaksgebruik wil kaderen, moet men de reële prijs met 10% verhogen om te kunnen rekenen op een verlaging van het verbruik van ten minste 4%. Volgens de experts zou een prijsverhoging van 10% tot gevolg hebben dat jongeren 10% minder zouden roken. En het zou veel jongeren ontraden om te beginnen te roken.

Ik wil preciseren dat ik een verhoging van de tabaksprijzen altijd als onderdeel van een globaal beleid ter bestrijding van tabaksgebruik heb beschouwd. Bijkomende maatregelen zijn onontbeerlijk: een betere toegankelijkheid van de ontwenningmethoden, rookverbod in openbare plaatsen, betere informatie over de gezondheidsrisico's en een betere bescherming van de minderjarigen.

Kamerlid Goutry: U zegt terecht dat de prijsverhoging aangekondigd is omwille van economische belangen. Overweegt u om, bovenop de aangekondigde stijging door minister Reynders, tot 2007 bijkomende prijsstijgingen door te voeren zodat de ontrading groter wordt?

Minister Demotte: Ik wens alle soorten aanmoedigingen te gebruiken om de mensen ervan te overtuigen om te stoppen met roken. Ik moet de betrokken partijen, ook mijn collega van Financiën, ervan overtuigen dat prijsverhogingen een goed middel zijn om mensen te doen stoppen met roken. ■

Kamerleden keuren uitbreiding moederschapsverlof goed

Goed nieuws voor de gezinnen waar binnenkort een meerling geboren wordt. Dankzij een recente wetswijziging krijgen de mama's bij de geboorte van een meerling voortaan een paar weken extra bevallingsrust. Daarmee haalt België zijn achterstand op landen als Frankrijk, Duitsland en Finland een heel klein beetje in. Aan het vaderschapsverlof sleutelt de wetgever voorlopig niet.

De geboorte van een baby is voor een gezin een ingrijpende gebeurtenis die het leven van de ouders grondig wijzigt. De weken na de geboorte kunnen behoorlijk vermoeiend zijn. Het spreekt voor zich dat bij de geboorte van een meerling extra «vrije» tijd geen overbodige luxe is.

De politici zijn zich daarvan ten volle bewust. Bovendien kampt ons land met een probleem van vergrijzing. Er worden in België te weinig kinderen geboren. Daarom wil de overheid een reeks kind- en oudervriendelijke maatregelen treffen. In juli 2003 schreef de nieuwe federale regering in haar regeerakkoord: «Om het samengaan van gezin en werk te verbeteren zal de zwangerschaps- en bevallingsrust verlengd worden in geval van hospitalisatie van het pasgeboren kind. In dezelfde geest zal het ouderschapsverlof in deze legislatuur uitgebreid worden». Vervolgens hield de regering de Staten-Generaal van het Gezin boven de doopvont. Dat was een werkgroep waaraan werkgevers, vakbonden, gezinsbewegingen en andere organisaties deelnamen. Samen gingen zij op zoek naar maatregelen die de overheid zou kunnen nemen om de gezinnen beter te ondersteunen.

In het voorjaar stelde de regering aan de kamerleden alvast de volgende wijzigingen voor.

- Het zwangerschapsverlof wordt verschoven. Het verlof dat voor de bevalling kan worden genomen, wordt met één week ingekort en komt hierdoor op maximaal zes weken. Het verplichte verlof na de bevalling wordt met één week verlengd tot negen weken.
- Bij de geboorte van een meerling kan de moeder twee bijkomende weken postnatale bevallingsrust aanvragen.
- De moeder kan ook een verlenging van de postnatale bevallingsrust aanvragen als haar baby meer dan zeven dagen in het ziekenhuis moet blijven.

De nieuwe bepalingen traden in werking op 1 juli 2004 en zijn van toepassing op alle bevallingen na die datum. ■

21 juli – opendeurdag

Elk jaar zet het federaal Parlement op de nationale feestdag zijn deuren open voor het publiek. Dit jaar verwelkomden we maar liefst 7650 bezoekers. Kamervoorzitter De Croo maakte, ondanks zijn drukke agenda, van elke gelegenheid gebruik om met de bezoekers in gesprek te gaan. Alle vragen konden worden gesteld: interessante vragen, leuke vragen, kritische vragen. De bezoekers gooiden ook vragen in het midden waarover ze met z'n allen stemden. Een greep uit de stemmingen.

	Ja	Neen	Onthouding
• Moeten de verschillende verkiezingen samenvallen?	70%	23%	7%
• Bent u voor de uitbreiding van de EU?	65%	22%	13%
• Moet de doodstraf weer worden ingevoerd?	42%	54%	4%
• Mogen leerlingen een hoofddoek dragen op school?	19%	73%	8%
• Moet de pensioenleeftijd naar omhoog?	32%	60%	8%

Brusseldag

Op zaterdag 16 oktober organiseert de Gezinsbond zijn jaarlijkse Brusseldag. Vele duizenden leden en sympathisanten van de Bond zakken die dag af naar de hoofdstad. Er zijn zes wandelingen uitgestippeld. Het federaal Parlement ligt op een van de routes en zet voor de gelegenheid zijn deuren open.

Colloquium over de waterproblematiek

Op maandag 18 oktober 2004 organiseren de bijzondere commissies Globalisering van Kamer en Senaat, samen met de Vlaamse koepel van de Noord-Zuid-Beweging, het Centre national de coopération au développement, Entraide, Oxfam Solidarité en Contrat mondial de l'eau, een colloquium over de problematiek van «toegang tot water voor iedereen». Centraal staat de vraag: hoe kunnen we in een wereld van toenemende privatisering ervoor zorgen dat water toegankelijk en betaalbaar blijft voor iedereen? We geven het woord aan Belgische en buitenlandse deskundigen.

200 jaar Burgerlijk Wetboek

In 2004 is het 200 jaar geleden dat Napoleon het Burgerlijk Wetboek (le Code Civil) uitvaardigde. België was toen een deel van Frankrijk en dus vieren ook wij die verjaardag. Kamer en Senaat doen dat met een colloquium op 22 oktober. Het Burgerlijk Wetboek is tot op vandaag een van de pijlers van onze samenleving. Het regelt belangrijke aspecten van ons dagelijkse leven zoals de familienaam, de afstamming, minderjarigheid, het ouderlijk gezag, huwelijk en echtscheiding, kopen, verkopen, huren, erfrecht, ... Grote delen van het Wetboek zijn de voorbije 200 jaar zo goed als niet gewijzigd en dus niet aangepast aan onze moderne samenleving (zie ook het interview op pag. 10). Bijvoorbeeld: het Wetboek spreekt wel over kopen en huren, maar niet over franchising, leasing... Tijdens het colloquium belichten vier professoren een deel van het Wetboek.

15 november – Koningsdag

De feestdag van 15 november, vroeger Feest van de Dynastie genoemd, heet nu officieel Koningsdag. Sinds enkele jaren wordt dat gevierd met een burgerlijke plechtigheid in het federaal Parlement. De koninklijke familie (behalve het koningspaar zelf), gezagsdragers, parlementsleden en burgers uit het hele land (op uitnodiging van de provinciegouverneurs) wonen het feest bij. Elk jaar staat het feest in het teken van een bepaald thema. Vorig jaar was dat de inzet van de Belgische strijdkrachten bij internationale operaties.

Zin om de Kamer te bezoeken?

Een groepsbezoek

In het federaal Parlement heerst er een drukte van jewelste. Parlementsleden haasten zich naar een vergadering. In de verschillende zalen buigen commissieleden zich over een wetsvoorstel. De Kamervoorzitter leidt de debatten in het statige halfrond van de Kamer. In de wandelgangen gonst het van de nieuwtjes en de geruchten. Parlementsleden staan de pers te woord.

Zin om met uw klas, vereniging, collega's of vrienden deze sfeer van politieke bedrijvigheid op te snuiven?

Een groepsbezoek is gratis en duurt ongeveer anderhalf uur.

Schrijf tijdig in.

Om een datum te bepalen, contacteert u de dienst Public Relations op het nummer 02 549 81 36.

Een groep bestaat het best uit 10 à 30 personen.

Een vergadering bijwonen

Iedereen kan de openbare commissievergaderingen en de plenaire vergaderingen bijwonen.

De agenda van deze vergaderingen vindt u op <http://www.dekamer.be>.

Als u een vergadering wilt bijwonen, meldt u zich aan bij het onthaal aan de Leuvenseweg 13 (achterkant van het parlamentsgebouw).

Meer weten?

De parlementaire documenten i.v.m. de thema's in dit nummer vindt u op www.dekamer.be. Selecteer eerst «Publicaties», dan «Magazine van de Kamer».

Volg de plenaire vergadering online!

www.dekamer.be > meekijken vergaderingen

De Belgische politiek op het web:

<http://www.dekamer.be>

<http://www.senate.be>

<http://www.belgium.be>

<http://www.staatsblad.be>

<http://www.politics.be>

<http://www.politicsinfo.be>

Wil u meer exemplaren ontvangen van dit magazine?

Wil u het magazine op een ander adres ontvangen?

Of wil u uit ons bestand geschrapt worden?

We vernemen het graag op 02 549 81 36 of via e-mail: pri@dekamer.be

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Herman De Croo

Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers

Redactie

Dienst Public Relations

1008 Brussel

e-mail: pri@dekamer.be

Dominique Van den Bossche

tel 02 549 81 77

Anne Coppens

tel 02 549 90 46

Denis François

tel 02 549 80 80

De redactie werd afgesloten op 01/09/2004

Redactieraad

Jeroen Clarisse, Reinhilde Deboutte, Jan Deltour, Yves Delvaux, Idès De Pelsemaeker, Serge De Ryck, Hugo D'Hollander, Alberik Goris, Roeland Jansoone, Eric Morreel, Robert Myttenaere, Bruno Penne, Mireille Pötgens, Gaston Rillaerts, Freddy Tomicki, Jean-Claude Van Den Broeck, Roland Van Nieuwenborgh, Bernard Vansteelandt

Vertaling

Dienst Vertaling Beknopt Verslag van de Kamer

Foto's en illustraties

Belga, Nadine Huysmans, Inge Verhelst

Vormgeving en druk

Prepress en drukkerij van de Kamer